

Resumé af den XV EUREKA Interparlamentariske Konference i Haag den 26. – 27. maj 2005 ¹

Danske deltagere:

Fra Folketinget deltog Hanne Severinsen og Lene Jensen samt udvalgssekretær Karen Munk Kristensen.

Fra Forskningsstyrelsen deltog specialkonsulent Gorm Bramsnæs.

Resumé

Formanden for EUREKA, den hollandske økonomiminister Laurens-Jan Brinkhorst og EU-Kommissær Janez Potocnik introducerede konferencens tema, som var: **“Commitment to the European knowledge economy, the role and position of EUREKA”**.

Brinkhorst understregede, at Europa hverken mangler forskere eller forskningsresultater, men evnen til at omsætte disse resultater til produkter, processer og systemer, der kan afsættes på verdensmarkedet i konkurrence med USA og Asien. Man kalder det ”det europæiske paradoks”. EUREKA’s projekter, som er tæt på markedet og domineret af små og mellemstore virksomheder (SMEs), er med til at afhjælpe dette paradoksproblem. Et tættere samarbejde mellem EUREKA og EU’s kommende rammeprogram er derfor naturligt og nødvendigt: EUREKA skal hjælpe EU med at få flere SMEs involveret i forskning og innovation til gavn for produktion og beskæftigelse i Europa. Han hilste forslaget om at knytte en såkaldt SME-mekanisme (baseret på artikel 169) til EU’s syvende rammeprogram velkommen.²

¹ EUREKA afholder en interparlamentarisk konference hvert andet år. Den seneste blev afholdt i Folketinget i juni 2003 under det danske EUREKA-formandskab (juli 2002 – juli 2003). Den næste forventes afholdt i Rom i maj 2007 under det italienske EUREKA-formandskab (juli 2006 – juli 2007).

² Ifølge EU- traktatens artikel 169 har Fællesskabet (Kommissionen) mulighed for at deltage i programmer, der iværksættes af flere medlemslande, herunder deltage i de strukturer, der oprettes for at gennemføre disse programmer. Sigtet er at skabe koordination mellem nationale programmer, inkl. tilskudsmekanismer. I forslaget ønsker man primært at støtte de såkaldte ”Research Performing SMEs” gennem en fælles pulje, baseret på midler fra de deltagende medlemslande og EU-Kommissionen. Der regnes med et samlet

30. maj 2005

Forskningsstyrelsen

Artillerivej 88

2300 København S

Telefon 3544 6200

Telefax 3544 6201

E-post forsk@forsk.dk

Netsted www.forsk.dk

CVR-nr. 1991 8440

REF. Gorm Bramsnæs

Telefon 3544 6343

Telefax 3257 3543

E-post gbr@forsk.dk

Kommissær Potocnik fandt, at Europa hverken kan eller skal klare sig i den globale konkurrence ved at sænke lønninger eller svække de sociale og miljømæssige standarder. Løsningen på Europas konkurrencemæssige problemer ligger i en langt stærkere fokusering på ”knowledge” defineret som uddannelse, forskning og innovation. Han anså EUREKA som et effektivt instrument, som EU kan lære noget af mht. at transformere forskningsresultater til økonomisk vækst. Potocnik støttede de af det hollandske formandskab foreslåede synergi initiativer – ikke mindst det nævnte SME-initiativ.

Efter introduktionen blev konferencens deltagere bedt om at stemme om en række generelle ”statements” om EUREKA’s betydning for opnåelse af de såkaldte Lissabon og Barcelona mål. Resultatet af afstemningen viste en kraftig opbakning til EUREKA.

Konferencens tema blev efterpå behandlet i to parallelle workshops. Grundlaget for diskussionen var et oplæg til Resolutions tekst. Heri indgik det nævnte artikel 169 initiativ, som et væsentligt element.

Forskningsstyrelsen

Under behandlingen blev følgende synspunkter fremført fra dansk side:

- Hanne Severinsen (HS) roste indledningsvist det hollandske formandskab for at have udarbejdet et konkret forslag til at udnytte synergi mulighederne mellem EUREKA og EU. Det var første gang i EUREKA’s historie! HS refererede til det nævnte artikel 169 initiativ, som formandskabet har udarbejdet sammen med EU-Kommissionens tjenestegrene. HS mente imidlertid, at synergi mellem de europæiske forskningsprogrammer bør være et fast dagsordenspunkt på fremtidige konferencer og rådsmøder – ikke mindst på baggrund Lissabon strategien og Barcelona målet. I konsekvens heraf foreslog HS, at følgende anbefaling blev tilføjet resolutionsteksten:

”Proposes that the European Competitiveness Council regularly evaluates the cooperation of the various European instruments available within research and innovation – in particular FP7, EUREKA and COST – to secure the progress of European competitiveness.”

Forslaget blev senere vedtaget og indgå i den endelige resolutionstekst som anbefaling nr. 14.

- Lene Jensen (LJ) fandt, at årsagen til EUREKA’s succes med at tiltrække SMEs skyldes initiativets ”bottom-up approach” og dets fleksible og ubureaukratiske struktur. For LS var det derfor ikke overraskende, at EU-Kommissionen ønsker at udnytte denne evne gennem det nævnte artikel 169 initiativ, som samtidig skaber lidt koordination i den ellers noget fragmenterede europæiske forskning. LJ undrede sig imidlertid over, at man på baggrund af det europæiske paradoks (jævnfør ovenfor) primært ønsker at foku-

budget på 200 – 300 mio. EUR fra 2007 til 2013. Det mindste bidrag et land kan deltage med er 0,2 mio. EUR (1,5 mio. DKK) pr. år og det højeste bidrag er 4,0 mio. EUR (30 mio. DKK) pr. år.

sere på "Research Performing SMEs" og ikke "user-driven SMEs", som i endnu højere grad stimulerer den økonomiske vækst. LJ foreslog derfor, at man i oplæg til resolutionsteksten erstattede "Research Performing SMEs med "Innovative SMEs (including research performing SMEs)"".

Forslaget blev delvis vedtaget, idet begrebet "innovative" er kommet med i den endelige resolutionstekst (jævnfør anbefaling nr. 7), ligesom man understreger, at det kun er "til at begynde med (initially)", at der skal fokuseres på "research performing SMEs" (jævnfør anbefaling nr. 8).

./. Konferencen mundede ud i vedtagelsen af en resolution (vedlægges), der er baseret på debatten i de to workshops. Den danske delegation deltog i udformningen af resolutionen og fik som nævnt ovenfor præget den endelige tekst.

Forskningsstyrelsen

Resolutionen vil tilgå medlemslandene og EU's Ministerråd samt Europa-parlamentets Udvalg vedr. Industri, Forskning og Energi samt andre relevante EU-institutioner.